

Ukrayna ve Katyuşa'nın Göz Yaşları

Prof. Dr. Sema KALAYCIOĞLU

Katyuşa bir Rus halk şarkısı. Benim kuşağımın 1970'li yıllarda Casachok diye bildiği bir dansın orijinal şarkısı. Ama aslında ikinci dünya savaşı sırasında Batı cephesinde Hitler'in ordularına karşı vatan savunmasında can siperâne savaşan Rus veya Ukraynalı genç askerlere, genç kızların sesinden bir yüreklendirme, nehir boylarından gönderilen bir özlemdir Katyuşa. Ve o kahraman askerler için mutlu bir geleceğe sesleniş. **"Nehirde yükselir sis; Katyuşa belirir kıyıda, kıyı sarp ve sessiz. Bu bir sevda türküsü bozkırın kartalına; Taşır mektubunu göğsünde yiğide sevdasından. Sen bir şarkısın güneşin ardında Katyuşa"**. Hâlâ Ukraynalılar için de büyük bir anlam taşıyan ve Maidan gösterileri sırasında dillerden düşmeyen Katyuşa, şimdi sadece Ukraynalının bağımsızlık şarkısı.

Aslında vatan ve vatan savunması nedir çok iyi bilen Rusya şimdi Hitler'e karşı omuz omuza savaştığı Ukraynalının vatan aşkını görüyor. Evet, Rusların sadece yüzde 12'sinin desteklediği bu savaşı, yine Rusların durdurma gücü yok mu? Eminim Putin'in tercihini sineye çekmeseler bile, Kızıl Meydan'da yaptıkları gösterilerden ve tutuklanmaktan öte şimdilik ellerinden bir şey gelmiyor. Ama aslında belki bu ilan edilmemiş savaşı durdurmak en fazla onların iradesinde de henüz farkında değiller. Yeterince örgütlü değiller veya liderleri yok. Yoksa önce dünyayı yerinden oynatan bir devrim yapan, 20-30 yıl sonra da Hitler'i, "Mareşal kış"ın da yardımı ile durduran ülkenin halkı nelere kadirdir! Keşke Hitler'e karşı büyük zaferin paydaşı olan Stalin, Ukrayna'da büyük bir katliam yapmasaydı da bu günlere kötü örnek olmasaydı. Ukrayna açlığa mahkûm edilerek ölen atalarını hiç unutmadı. İnsanlığa, insan onuruna karşı işlenen suç unutulmaz, unutulmamalı ve affedilmemeli.

Bir Başka Katyuşa ve Putin'in "Orgu"

Şimdi ne yazık ki Rus Katyuşa o sarp nehrin kıyısında dururken, şarkısını, hemen sınırın ötesindeki asker sevgilisine vatana hizmet ettiği için söylüyor olamaz. Onun geri dönmeme ihtimaline ağıt yakıyor olabilir. Ama hiçbir Katyuşa'nın bu Rus mezalimini, ana-bacı yüreği ve yavuklu yüreği ile kabul etmesine imkân yok. Ama Ukraynalı Katyuşa vatanını ve halkını koruyan asker oğlunun veya sevgilisinin yanı başında onunla omuz omuza Rus ordusuna karşı bağımsızlık mücadelesinde. Bunun için o askere ve ülkenin genç liderine minnettar. Katyuşa ona ve vatanına daima sadık kalacak.

Bu şimdi Ukrayna için 1991 de ihsan-ı şahane ile verilmiş olan değil, savaşarak kazanılan gerçek bağımsızlık olacak. Bir ulusun yeniden küllerinden doğması, genç bir amatör benzeri politikacının devlet adamına dönüşmesine yarayacak.

Katyuşa aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı'nda Sovyetler Birliği'nde geliştirilen, fevkalade karmaşık, Batı'nın bile o tarihte çözmekte zorlandığı yüksek teknoloji ürünü bir füzenin adıydı. Çoklu füze rampası ile etkinliği çok yüksek ve üretimi ucuz bir silah olarak Stalin'in ordusu tarafından Hitler'in saldırganlığına karşı başarıyla kullanıldı. Geliştirilerek daha etkin hâle gelen Katyuşalar hâlâ kullanımda. İşin ilginç yanı, İkinci Dünya Savaşı'nın 1942'den sonraki döneminde, Stalin füze namlusunu org borularına benzettiği ve füze patlarken tiz bir ses çıkardığı için bu füze, Alman Birlikleri tarafından **"Stalin'in Orgu"** (Stalinorgel) olarak anılmış. Şimdi Harkov ve Kiev çevresinde patlayan füzelere **"Putin'in Orgu"** mu denecek? Bence moralleri yerinde olsa bile, sokak savaşı yapan Ukraynalı

ad verme değil, can ve bağımsızlık telaşında olduğu için bunu şimdilik düşünüyor olamaz ama “ölü pürskürtmekte olan gök ve yere” lanet ediyor. Doğu Ukrayna’da yaşanan zorlukları hep eleştirmiş olsam bile ben de lanet ediyorum. “Putin’in Orgu”nu, eminim kutsal **İstiklâl Savaşı’ndan doğmuş Türkiye’nin her vatandaşı da lanetliyordur.**

Kararlı bir Ukrayna ve Dünya, Putin’i İnadından Caydırır mı?

Bozkıra bahar geç gelir. Ovaya rengini verecek çiçekler de geç açar. Ama Ukraynalı Katyuşa, suyun başında egemen olduğu inancını kaybetmiyor. Yabancı haber kanallarına konuşan genci ve yaşlısı ile Ukraynalı **“üzgünüz, uykusuz ve yorgunuz. Ama korkmuyoruz. Kanımızın son damlasına kadar savaşaacağız”** diyor. Geç de olsa sınır boylarında güneş açtığını göreceklere inanıyorlar. Dün gece Birleşmiş Milletler oturumunda konuşan Ukrayna Büyükelçisi, **“her şeyi yıkıyorlar. Ama yeniden ve daha iyi bir şekilde yapacağız”** dedi. Yüzünde korku ve yılgınlık yoktu. Bir ulusun kararlılığını yüreğimde hissettim. “Bozkır kartalının türküsü” Büyükelçi’nin de dudaklarındaydı. O da anılarla dolu “değerli hazine Ukraynalı Katyuşa” ya ve tüm özgür dünyaya selam gönderdi ve destek istedi.

Öte yandan Harkov’daki evinde banyodan haber programına bağlanan genç bir kız öğrenci, üniversitesinin Rus bombardımanı ile yıkıldığını ama ölümden korkmadığını söyleyerek, Rus halkına bir çağrıda bulundu. **“Bu işi siz durdurun”** dedi. **“Biz Ukraynalılar, sizden farklıyız. Bir şeyler yanlış giderse değiştiririz”** diye de ekledi.

Evet, Batı dünyası ve NATO Ukrayna’ya her türlü desteği veriyor, vaat ediyor ve yaptırımlarla Rusya’yı sıkıştırıyor. Ama bir nükleer savaşa neden olacak adımı atmıyor. Sağduyu Putin ve ekibi tarafından zafiyet olarak anlaşılmalı. Kuzey yarım küreye bir bahar daha gelirken çocuklar, gençler ölmemeli; insanlar yaşamalı. Onun için yara alan Rusya ve Putin daha da saldırganlaşmamalı. Durmasını da bilmeli. Bu da dünyanın, kendi halkının ve Ukraynalının şimdi Rusya’dan beklediğidir.